

ETT NYHETSREV FRÅN SVENSK VENTILATION

Mer luft gör oss 8 % mer produktiva

Forskare i USA har undersökt hur ökad ventilation påverkar energianvändning och produktivitet på arbetsplatser i sju amerikanska städer. Slutsatsen är att om man fördubblar uteluftflödet från 9,5 l/s-person till 19 l/s-person så stiger produktiviteten med 8 %. Detta motsvarar en ökad förtjänst på hela 6 500 USD/år och anställd. Den ökade energianvändningen kan kompenseras med bättre värmeåtervinning. [Läs mer](#)

Radon kopplas till blodcancer

En statistisk studie i USA drar slutsatsen att radon ger ökad risk för blodcancer. I studien visade sig kvinnor som bor i radonutsatta områden löpa 63 % högre risk att drabbas av blodcancer än kvinnor i områden med låga radonhalter. [Läs mer](#)

86

Rd

(222)

Riskerna med radon har fått förnyad uppmärksamhet i Sverige efter att Högsta domstolen nyligen dömde förhöjd radonhalt som en brist i lägenhetens skick som ger rätt till hyressänkning. [Läs mer](#)

Förtydligande om ventilation

Boverket förtydligade tidigare i år vilka förändringar i ventilationssystem som räknas som väsentliga, och därmed kräver anmälan till kommunens byggnadsnämnd. Anmälningsplikten gäller i princip så fort man justerar om flöden eller ändrar ventilationssystemets funktioner. Sådan väsentlig förändring kräver dessutom alltid förnyad OVK.

[Läs mer](#)

Exempel på ändringar som kräver anmälan och förnyad OVK

- Byte av aggregat
- Ändrade funktioner som kräver ny injustering
- Ändrad planlösning där nya luftflöden ska projekteras
- Ändrad verksamhet i rummet/lokalen
- Ändrad typ av ventilationssystem, t ex byte från F-system till FTX eller byte från FT till FTX.

*Exempel på ändringar som **inte** kräver anmälan och förnyad OVK*

- Byte av fläktmotor
- Installation av bättre filter

Filter gav bättre skolluft i Holland

Ventilationsfilter i klass F8 kan nedbringa partikelkoncentrationen med 30 – 36 %. Det visar nederländska forskare i en studie i samband med byte av ventilationssystem på en skola belägen nära Amsterdams ringled. [Läs mer](#)

ETT NYHETSBLAD FRÅN SVENSK VENTILATION

Inomhusluft i Almedalen

Svensk Ventilation medverkar för femte året i rad under Almedalsveckan. I vanlig ordning gäller det att uppmärksamma inomhusluftens betydelse för hälsan och att lyfta fram branschens potential för energieffektivisering. Vår utställnings- och mötestrailer är på plats måndag-torsdag, och följande rubriker står redan i programmet:

Måndag 4 juli	Energieffektivisering – kan det bli ett hälsoproblem? Energismart renovering som förbättrar luftkvaliteten Internet of Things – framtidens energieffektiva och hälsosamma byggnader Är miljonprogrammet moget för energieffektivisering?
Tisdag 5 juli	Vita certifikat – den svenska modellen Nära-nollenergihus - hur svårt kan det vara?
Onsdag 6 juli	Varför satsar vi inte mer på den utbildningsform som säkrast leder till jobb? Vad kan vi lära av de energismartaste bostadsbolagen?
Torsdag 7 juli	Rundabordsamtal, t ex OVK.

Ny svensk flödesmätstandard

SIS tekniska kommitté 170 (Luftbehandlingsteknik) har låtit översätta en ny europeisk standard till svenska. Det gäller EN 16211:2015, Measurement of air flows on site, som genom ett gediget

granskningsarbete av ett medlemsföretag i Svensk Ventilation kommer ut på svenska senare i år. Vi räknar med att den nya standarden kommer att ersätta den tidigare Formasboken T9:2007, Metoder för mätning av luftflöden i ventilationsinstallationer.

Justerade ekodesignkontrollregler

EU:s regelkommitté för ekodesign har gjort ett mindre förtydligande i marknadskontrollreglerna för ventilationsaggregat i EU 1253/2014, bilaga VI, Tabell 1 – Kontrolltoleranser. [Läs nya texten](#)

Remissvar/synpunkter

Svensk Ventilation är ventilationsbranschens remissinstans och vi har under maj månad lämnat synpunkter till Näringsdepartementet om "Förordning om stöd för renovering och energieffektivisering i vissa bostadsområden". [Läs vårt skriftliga svar.](#)

ETT NYHETS BREV FRÅN SVENSK VENTILATION

Ny guidebok för luftridåer

Svensk Ventilations europeiska organisation Eurovent har lanserat en handledning för val av luftridåer "Air Curtains Guidebook". I den finns information om

alltifrån val av system till projektering och underhåll av luftridåer.

[Ladda ner den från vår hemsida.](#)

3D-skrivare kräver bra ventilation

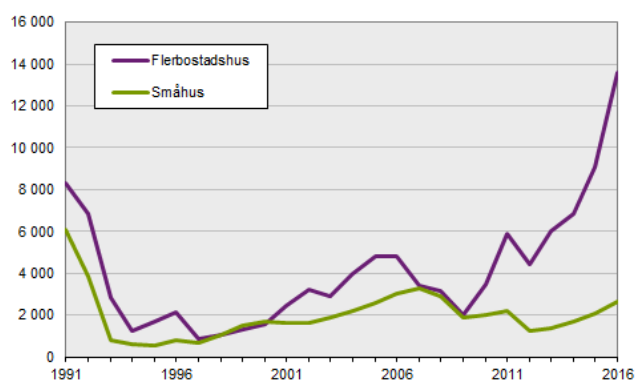
Många spår att apparater som "skriver ut" föremål i tre dimensioner snart bli var mans egendom. Då bör man tänka på de ämnen och partiklar som kan spridas kring dessa skrivare, som oftast använder pulver för att bygga upp de föremål som de "skriver ut". Att sörja för god ventilation kan vara ett lämpligt sätt att förebygga riskerna. [Läs mer](#)

Värmeåtervinning i storkök

BELOK – Energimyndighetens beställargrupp för effektiv energi i lokaler – har startat en förstudie om frånluftsrening och värmeåtervinning i storkök. Man samlar in erfarenheter från leverantörer och brukare/fastighetsägare. [Läs mer](#). Du som har en erfarenhet att dela med dej av, kontakta projektledaren: josep.termens@cit.chalmers.se, tel 073-083 55 50.

Konjunktur - ökat bostadsbyggande

Enligt SCB (Statistiska Centralbyrån) så påbörjades byggandet av 16 250 nya lägenheter under första kvartalet i år. Det är hela 46 procent fler påbörjade lägenheter jämfört med samma period 2015 då 11 106 lägenheter började byggas. Allra mest ökar nyproduktionen av bostäder i Stor-Stockholm, med hela 58 procent. I Stor-Göteborg var ökningen 55 procent medan bostadsbyggandet minskat med ungefär lika mycket i Stor-Malmö. I Boverkets bostadsmarknadsenkät bedömer hela 240 av de 290 kommunerna att det råder underskott på bostäder, vilket är drygt 30 procent fler än förra året. Kommunerna bedömer att bostadsbyggandet fortsätter att öka under förutsättning att kapaciteten i byggsektorn är tillräcklig. [Läs mer](#) och det senaste från [Prognoscenter](#).

Källa SCB

Den globala luftfiltermarknaden förväntas också årligen öka med 5,6 procent (*CAGR Compound Annual Growth Rate*) under perioden 2016-2020. En av drivkrafterna är den ökande medvetenheten av att bra luftkvalitet påverkar produktivitet, inlärning och hälsa positivt. [Läs mer](#).

ETT NYHETSREV FRÅN SVENSK VENTILATION

Ventilation i topp vid renovering

Renoveringsbarometern har fått svar från 76 svenska fastighetsbolag om vilka åtgärder som man normalt genomför när man renoverar. Hela 82 % uppger att de "alltid" eller "ofta" justerar in ventilationssystemen, medan 32 % svarar att de "alltid" eller "ofta" byter ventilationssystemen.

Renoveringsbarometern ges ut av Renoveringsinfo, som är ett samarbete mellan Svensk Byggtjänst och Renoveringscentrum. [Läs mer](#)

BIM och juridik

BIM – bygginformationsmodellering – har hittills mest diskuterats i tekniska termer. Därför har BIM Alliance genomfört en förstudie av hur BIM påverkar respektive påverkas av affärsupplägg och avtalsfrågor. Författarna antar att parterna i framtiden kommer att arbeta direkt i en gemensam BIM-modell, vilket ställer nya krav. Hur ska exempelvis avtalen reglera spårbarhet, ansvar och nyttjanderätt? En slutsats är att rangordningsreglerna i AB-systemet borde ses över. [Läs mer](#)

Eurovents toppmöte

Alla medlemmar i Svensk Ventilation hälsas välkomna till branschens europeiska toppmöte, som anordnas vartannat år. 2016 möts vi i polska Krakow den 27-30 september. I samband med toppmötet passar de flesta av Eurovents och Certitas produkt- och arbetsgrupper på att hålla sina ordinarie möten, så detta är ett bra tillfälle att träffa branschens europeiska experter och beslutsfattare. Amälan och mer information på www.eurovent-summit.eu.

ETT NYHETS BREV FRÅN SVENSK VENTILATION

ELSÄKERHETSVERKET

Nya regler för elarbete

Om riksdagen beslutar i enlighet med regeringens förslag kommer den nya elsäkerhetslagen börja gälla den 1 juli 2017. Under augusti informerar Elsäkerhetsverket om de nya reglerna som träder i kraft 2017. [Läs mer](#)

Så här ser förslaget om de nya reglerna ut:

Alla företag som arbetar med el (elinstallationsarbete) ska ha ett egenkontrollprogram som ser till att arbetet utförs på rätt sätt och av personer med rätt kompetens.

De företag som utför elinstallationsarbete på annans anläggning måste anmäla sin verksamhet till Elsäkerhetsverket.

Elinstallationsarbete får bara utföras av:

- Personer med auktorisation som elinstallatör.
- Personer som ingår i ett elinstallationsföretags egenkontrollprogram.
- Elsäkerhetsverket beslutar om auktorisation för elinstallatörer efter ansökan.
- Reglerna samlas i en ny elsäkerhetslag med tillhörande elsäkerhetsförordning.

Alla som yrkesmässigt utför elinstallationsarbete räknas som elinstallationsföretag. Elinstallationsarbete kan förenklat uttryckas som allt arbete på en elanläggning fram till och med eluttaget samt alla fasta anslutningar och losskopplingar av elektrisk utrustning.

Enligt definitionen kan följande företag vara elinstallationsföretag:

- ✓ Installationsbranschen
- ✓ Kyl-, värme- och ventilationsföretag
- ✓ Hissinstallatörer
- ✓ Industrin
- ✓ Fastighetsskötsel
- ✓ Elnätsbolag
- ✓ Elproducenter
- ✓ m.fl.

REGERINGSKANSLIET

Ny bostadsminister

Miljöpartisten Peter Eriksson, tidigare språkrör för Miljöpartiet och EU-parlamentariker är ny bostadsminister. Förutom bostadspolitik och ökat byggande hoppas vi att den nya bostadsministern även sätter renovering- och energieffektiviseringsfrågorna med inomhusklimatfokus högt på agendan.

ETT NYHETSREV FRÅN SVENSK VENTILATION

Förslag om ny energiföreskrift

Boverket föreslår tydligare krav i byggreglerna på verifiering av en byggnads energiprestanda. Dessutom föreslås en ny föreskrift (BEN) som ska tillämpas både vid verifiering av att en byggnad uppfyller energikraven i BBR och vid bestämning av en byggnads energiprestanda i en energideklaration. Syftet är att förtydliga hur normalt brukande av en byggnad ska fastställas. [Läs mer](#)

Många filtermasker underkändes

Närapå hälften av alla filtrerande halvmasker underkändes i den marknadskontroll som Arbetsmiljöverket genomförde. Hela 27 % av de kontrollerade fabrikaten brast i skydd mot vätske aerosoler. [Läs mer](#)

Nätverk för energieffektivisering

Rekryteringen till Energimyndighetens nätverk pågår för fullt över hela landet. Planen är att samtliga nätverk ska vara igång under september. Det är med andra ord hög tid att anmäla ditt företag om du vill vara med och öka ditt företags energi-kompetens och utbyta erfarenheter med andra företag. [Läs mer](#)

Årsmöte och 25 års jubileum

Svensk Ventilation var på plats i Göteborg när Funkis (Funktionskontrollanterna) firade 25-årsjubileum. I samband med firandet fick Funkis Svensk Ventilations utmärkelse för bland annat sitt engagemang och arbete inom OVK-området. Priset togs emot av ordförande Olle Nevenius.

Boka in företagsdag på IUC

Välkommen att boka din plats på IUC:s företagsdagar! Här kan företag kostnadsfritt ställa ut och presentera sig, skapa kontakter och värva någon av IUC:s drygt 200 blivande VVS-ingenjörer. Mejla till anne-sofie.ericsson@iuc-utbildning.se eller ring tel. 0150-36 56 13.

- Göteborg 21 sep. kl.13.00 -15.30
- Malmö 12 okt. kl.13.00 -15.30
- Stockholm 19 okt. 13.00 -15.30
- Katrineholm 20 okt kl.13.00 -15.30

Kanalen

ETT NYHETSREV FRÅN SVENSK VENTILATION

Nyblivna VVS-ingenjörer från IUC

I Göteborg firades examen den 19 maj för ännu en klass arbets-sugna och kompetenta VVS-ingenjörer.

Välutbildade och attraktiva VVS-ingenjörer tog examen även i Katrineholm den 26 maj.

Svensk Ventilations stipendium för bästa studieresultat gick till två helt jämbördiga Göteborgsingenjörer: Lars Askulv och Pontus Appelblad.

ETT NYHETSBLAD FRÅN SVENSK VENTILATION

Årsmöte 19 maj

Ett hundratal ventilatörer mötte upp på Svensk Ventilations årsmöte den 19 maj på Carlshälls Gård på Långholmen i Stockholm. Den nya styrelsen fick följande sammansättning:

Ledamot	Suppleant	Företag
Anders Freyschuss (ordf)	Sören Andersson	Camfil
Eric Lindqvist (vice ordf)	Johan Dahl	Gösta Schelin
Pär Johansson (vice ordf)	Magnus Eklund	Systemair
Joakim Lönnberg	Magnus Jakobsson	Lindab
Jonas Magnusson	Anders Åkerman	Skanska Installation
Robert Pettersson	Jonas Berg	Fläkt Woods
Göran Krawe	Simon Jennståhl	Gunnar Karlsen
Kenth Granljung	Christoffer Lindström	Swegon
Hillevi Skötte	Berne Christenson	Ventab
Fredrik Engdahl	Joakim Wall	Assemblin
Björn Fredriksson	Matias Sjöberg	IV Produkt
Kasper Ståhlgren	Mårten Söderback	Bevego
Mats Högberg	Fredrik Östberg	Östberg

Svensk Ventilations Mångfaldspris gick till Camfil med motiveringen att de har framgångsrikt arbetat för ökad mångfald och också lyft fram kvinnliga medarbetare på alla nivåer i en i övrigt mycket mansdominerad bransch. Priset togs emot av en glad och överraskad Anders Freyschuss.

Svensk Ventilations Utmärkelse gick till Astma- och Allergiförbundets och Svensk Ventilations Roadshowgrupp "Andas lätt och räkna rätt". Gruppen har samlat kommunala fastighetsbolag, politiker i miljö- och byggnadsnämnder, hälso- och miljöinspektörer, bygglovhandläggare och byggnadsinspektörer över hela landet till seminarier om luften inomhus.

Gruppens deltagare på årsmötet (bilden) var Anders Flyckt, Anders Hedström, Jan Andersson, Carina Westin, Christoffer Lindström och Ann-Marie von Salis. Övriga i gruppen är Anderas Kihlström, John Woollet, Tobias Godlund, Henry Churchill, Tony Pettersson, Conny Wennerström samt från Astma och Allergiförbundet Marie-Louise Luther och Ulf Brändström.

Kanalen

ETT NYHETSREV FRÅN SVENSK VENTILATION

Författaren och journalisten Andreas Ekström skrämde årsmötesdeltagarna genom att avslöja den globala marknadsandelen för ett ledande sökmotorföretag. Temat var Framtid, omvärld och den digitala revolutionen

Medlemsföretagens Mats Sandor respektive Jan Risén talade om Global ventilation - ventilationstrender utanför Sverige, respektive Smart ventilation - Internet of Things.

Carlshälls gård bjöd på vackert väder i lantlig herrgårdsidyll mitt i Stockholm.

Salen byggdes ursprungligen som biljard- och musiksalong.

1800-talets "brännvinskung" L.O. Smith, gestaltad av vår medlem Mathias Albrecht, berättade om sin egen och Carlshälls färgstarka historia.

Mikael Windefalk, välkänd medlem, rev av ett antal rockklassiker till kaffet.

Kanalen

ETT NYHETSBLAD FRÅN SVENSK VENTILATION

Svensk Ventilations
medlemmar har
10 % rabatt
på IUC:s kurser

Utbildning och kurser

Steg 1 - Ventilationsmontör

Självstudier + 2016-09-20	IUC Stockholm
---------------------------	---------------

Steg 2 - Certifierad ventilationsmontör

2016-10-11 - 2016-10-12	IUC, Stockholm
-------------------------	----------------

Steg 3 - Ledande ventilationsmontör

2016-10-25 - 2016-10-27	IUC, Katrineholm
-------------------------	------------------

Installationsbrandskydd

1 dag	Kontakta IUC
-------	--------------

Ventilationsteknik

2016-09-20 - 2016-09-21	IUC Katrineholm
-------------------------	-----------------

Bygglagstiftning OVK + certifieringsprov

2016-09-12 - 2016-09-14	IUC Katrineholm
-------------------------	-----------------

2016-11-07 - 2016-11-09	IUC Katrineholm
-------------------------	-----------------

Injustering av luftflöden

2016-09-06 - 2016-09-08	IUC Katrineholm
-------------------------	-----------------

2016-11-22 - 2016-11-24	IUC Katrineholm
-------------------------	-----------------

Mätning av luftflöden

2016-10-04 - 2016-10-05	IUC, Katrineholm
-------------------------	------------------

Styr- och reglerteknik för kyla, värme och ventilation

2 dagar	Kontakta IUC
---------	--------------

Ekonomi i projekt

2016-12-13 - 2016-12-14	IUC, Katrineholm
-------------------------	------------------

Diplomerad projektledare

2016-10-18 - 2017-02-24	IUC, Katrineholm
-------------------------	------------------

Ventilationsmontör på fyra orter

Steg 1 – Ventilationsmontör

Det inledande steget ges på IUC:s alla fyra orter. Teoretisk kurs som går igenom grundläggande moment inom ventilationsteknik. Montören studerar på distans med stöd av sin chef eller en projektledare. Kursen ger kunskaper för att utföra arbete i en utförandeentreprenad. Inför den lärarledda kursdagen ska deltagaren grundligt läsa igenom självstudieparmen som skickas ut två veckor i förväg.

Steg 2 - Certifierad ventilationsmontör

Fortsättning på steg 1. Teoretisk kurs som ska ge kunskaper att utföra arbete i en funktionsentreprenad. Två lärarledda kursdagar.

Steg 3 - Ledande ventilationsmontör

Fortsättning på steg 2. Ger kunskaper för att utföra arbete i en funktionsentreprenad inklusive möten, funktionsprov och besiktning. Tre lärarledda kursdagar.

ETT NYHETS BREV FRÅN SVENSK VENTILATION

Medlemskalender april-juli 2016

2016-04-05	Extra föreningsstämma, Stockholm
2016-04-05 -08	Nordbygg, Stockholm
2016-04-07	Nya eBVD, seminarium, Stockholm
2016-04-07	BMI årsstämma, Stockholm
2016-04-11	OVK-samverkansgruppen, telefonmöte
2016-04-14	Styrgrupp Produkter, Stockholm
2016-04-21	Stockholms lokalavdelning, årsmöte
2016-04-26	Roadshow + OVK, Södermanlands län
2016-04-26	Branschdag om brand, Luleå
2016-04-28	Styrgrupp Marknad, Stockholm / webbmöte
2016-04-28	Standardiseringsmöte med SIS TK 110 (Akustik), Stockholm
2016-04-28	Eurovent PG CUR, (luftridåer), Bryssel
2016-04-29	Eurovent PG-FIL, Barcelona
2016-05-03	SIS TK 170 (Luftbehandling), Stockholm
2016-05-10	YH Enköping, Ledningsgrupp
2016-05-12	Eurovent PG-ERC (återvinnare) WebEx
2016-05-19	VVS-ingenjörsexamen, Göteborg
2016-05-19	Styrelsemöte, Stockholm
2016-05-19	Årsmöte, Stockholm
2016-05-26	VVS-ingenjörsexamen, Katrineholm
2016-05-26	Ventilationsingenjörsexamen, Enköping

2016-06-02	VVS-ingenjörsexamen, Malmö
2016-06-03	Svensk Ventilations golftävling, Viksjö GK
2016-06-10	OVK-samverkansgruppen, telefonmöte
2016-06-02	Ljud och luft i inomhusmiljön, uppstartsmöte, Borås
2016-06-08	Eurovent PG-CUR (Luftridåer), Aten
2016-06-09	Styrgrupp Brand, Skypemöte
2016-06-14	Styrgrupp Marknad, Skypemöte
2016-06-15	Nordiskt branschmöte
2016-07-03 - 2016-07-07	Inneklimatseminarier under Almédalsveckan, Visby